

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Hyvinvointialueiden 25 milj. € valtionavustuksen myöntöperusteet

15.9.2026

Toteuttamistapa

- Avattavat haut pohjautuvat valtionavustuslakiin ja kehysriihikirjauksiin. Valtionavustusprosessi koordinoidaan keskitetysti STM:ssä.
- STM toimii valtionapuviranomaisena.
- Valtionavustukset ovat harkinnanvaraisia ja päätökset perustuvat kokonaisharkintaan.
- Arvioinnissa kiinnitetään huomiota siihen, että valtionavustus kohdentuu nimenomaisesti hakuilmoituksessa kuvattuun tavoitteen toteuttamiseen ja eriteltyihin teemoihin sekä täyttää yleiset ja teemakohtaiset kriteerit.
- STM päättää alueille myönnettävistä avustuksista viimeistään alkuvuodesta 2027.
- Avustuksen saajan tulee hankkeen päätyttyä toimittaa ministeriöön valtionavustuspäätöksessä mainittavat raportit

25 miljoonan euron määräaikainen
valtionavustus hyvinvointialueille ja Helsingin
kaupungille vuosille 2027-2030

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Tavoite ja liittyminen hallitusohjelmaan

- Pääministeri Orpon hallituksen kehysriihen 21.-22.4.2026 pöytäkirjamerkintöjen mukaan hallitus kohdistaa hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille vuositasolla 25 miljoonan euron määräraikaisen valtionavustuksen vuosille 2027–2030 alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi.
- Valtionavustusten myöntämisessä huomioidaan kielelliset oikeudet.
- Valtionavustushaku on avattu 11.9 haeavustuksia.fi-palvelussa.
- Hakuilmoituksessa kuvataan yleiset edellytykset, ehdot ja rajoitukset sekä yleiset ja teemakohtaiset myöntöperusteet.

Yleiset myöntöperusteet

- Hakijana on hyvinvointialue tai Helsingin kaupunki.
- Hanke kohdentuu alueellisen sote-järjestötoiminnan ja järjestöjen tekemän terveyden sekä hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseen.
- Hankkeessa on huomioitu meneillään olevat muut kehittämishankkeet, uusien ratkaisujen kehittäminen, hyvät käytännöt ja toiminnan vaikuttavuus.
- Hankkeessa on huomioitu alueelliset erityispiirteet ja kielelliset oikeudet.
- Valtionavustukset ovat harkinnanvaraisia ja päätökset perustuvat kokonaisharkintaan.

Teemakohtaiset myöntöperusteet

- Hanke perustuu hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin kokoamiin ja arvioimiin sote-järjestöjen ja järjestötoiminnan ehdotuksiin toteutettavasta työstä kyseisellä alueella.
 - Kumppanuushanke
- Hakija tunnistaa ja kuvaa hyvin hyvinvointialueen ja sillä toimivien järjestöjen toimintaympäristön muutostarpeet ja paikalliset ominaispiirteet on vahvasti kiinnitetty niihin.
- Hankkeella on konkreettiset todennettavissa olevat tavoitteet.
- Hakija tunnistaa hyvin tavoiteltavat kohderyhmät / kohteet ja hakemuksessa esitetään selkeä suunnitelma kohderyhmien / kohteiden tavoittamiseksi.
- Hankesuunnitelmassa kuvataan selkeästi toteutettavat toiminnot.
- Hankkeen yhteistyökuvaus ja toimijoiden työnjako on selkeä.
- Hanke lisää hyvinvointialueiden toimintakokonaisuuden vaikuttavuutta tukemalla ja kehittämällä oikea-aikaisia ja ennaltaehkäiseviä järjestölähtöisiä toimintamuotoja.

HAKULOMAKKEELLA KYSYTÄÄN

Toiminnan tarve *

i Kerro miksi tätä toimintaa tarvitaan? Kerro myös haettavan toiminnan suhde samankaltaiseen olemassa olevaan toimintaan. Kerro, jos haettavan hankkeen kaltaiseen toimintaan on myönnetty aiemmin avustusta? **x**

Toteutettavan toiminnan tavoitteet *

i Kirjaa alle toteutettavan toiminnan tavoitteet. **x**

Toiminnan kohderyhmät *

i Kohderyhmällä tarkoitetaan tässä tiettyä, rajattua joukkoa ihmisiä, ammatilaisia tai verkoston toimijoita, joille hanke on tarkoitettu. Kirjaa kukin kohderyhmä omille riveilleen. Kerro kuinka monta kohderyhmään kuuluvaa toiminnalla arvioidaan tavoitettavan? **x**

Toiminnan toteutus *

i Kuva alle toiminnan toteutus ja toimintamuodot: Mitä, miten, kenelle, milloin ja kuinka laajasti/paljon toimintaa toteutetaan? **x**

Seuranta ja arviointi *

i Huomioi, että hyvinvointialue on raportointivelvollinen avustuksen käytöstä. Kirjaa tähän hyvinvointialueen alustava suunnitelma tiedonkeruulle ja siihen liittyvät eri toimijoiden roolit. Miten toiminnassa tavoiteltavia tuloksia aiotaan seurata ja arvioida, ja miten arvioinnista saatu tieto otetaan huomioon toiminnassa ja sen kehittämisessä? **x**

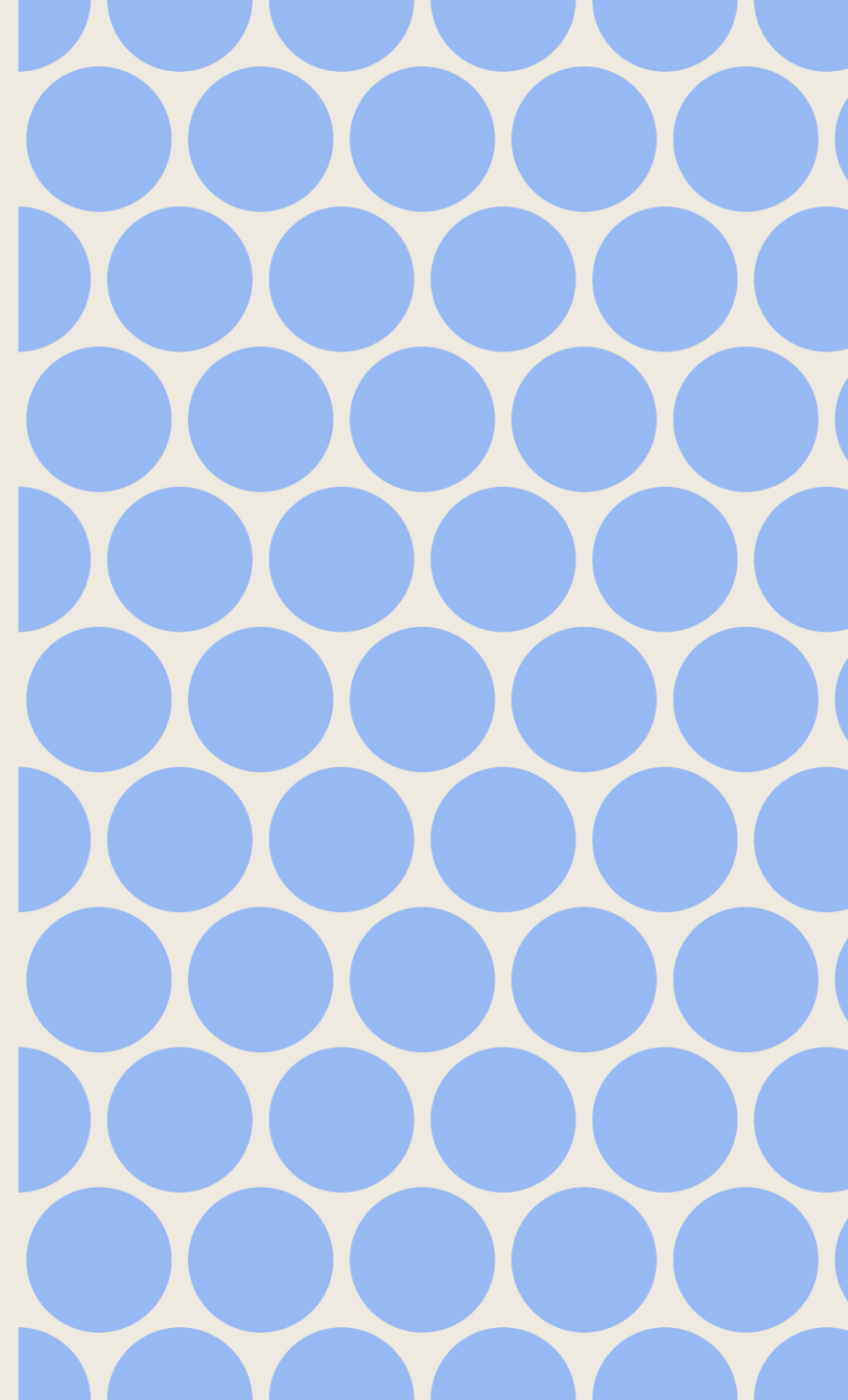
9000 / 9000

6000 / 6000

Sosiaali- ja
terveysministeriö

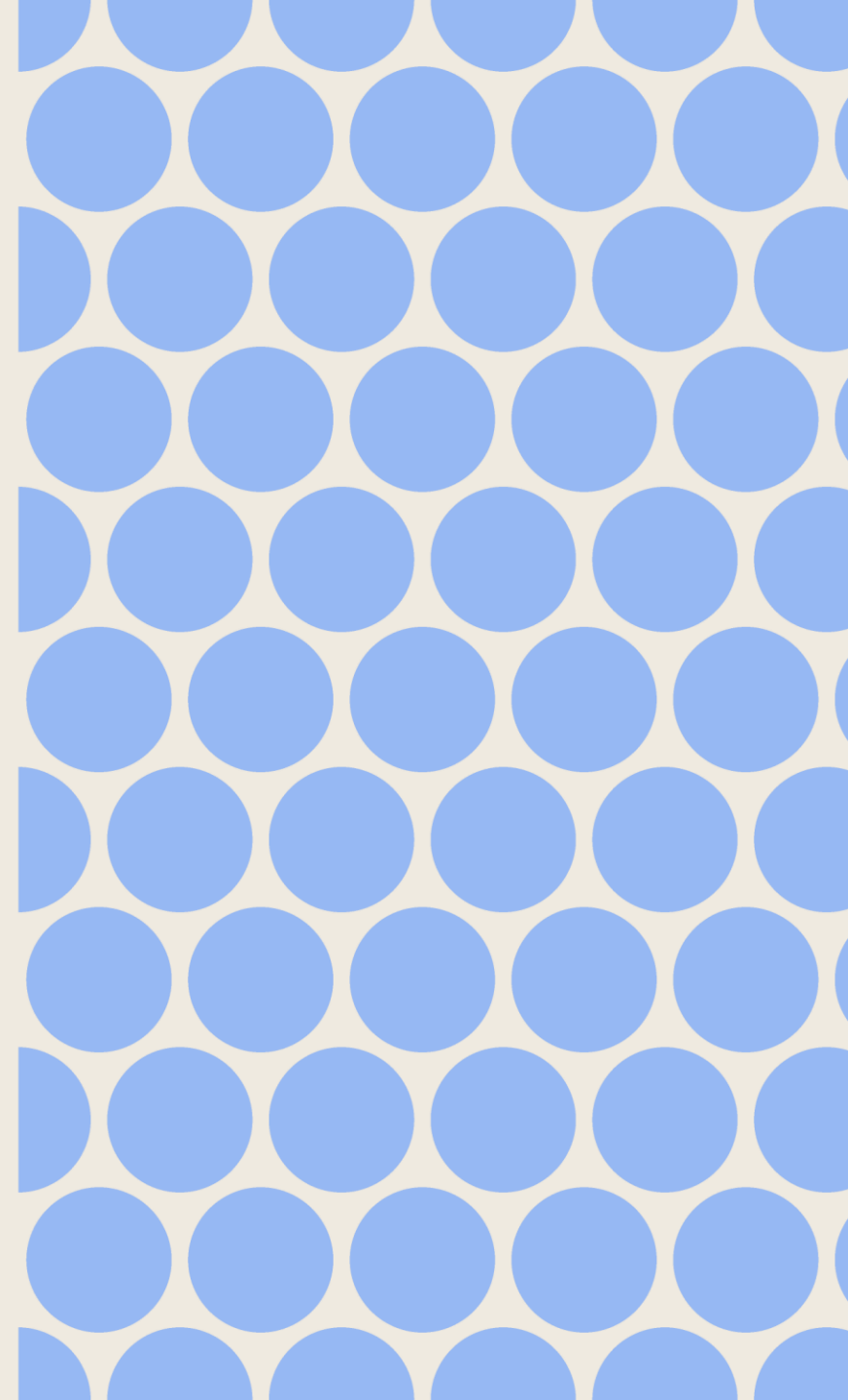
Vastauksia lähetettyihin kysymyksiin

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Millaista toimintaa?

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (1/16)

- Mikä on tämän uuden valtionavustuksen ensisijainen tavoite suhteessa nykyisiin (STEAn jakamiin?) järjestöavustuksiin?
- Tämän valtionavustuksen tavoitteet on tuotu esille haun kuvauksessa ja yleisissä myöntöperusteissa. Yleisellä tasolla tällä haulla pyritään samaan tavoitteeseen kuin 40 milj.€:n haussa, ihmisten, perheiden ja lähiyhteisöjen vahvistamiseen sekä tukemaan paikallisyhteisöjen voimavaroja ja vertaistuellista toimijuutta.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (2/16)

- Vaaditaanko hankkeessa uusien toimintamallien kehittämistä vai voiko hyväksi havaittuja olemassa olevia toimintamalleja levittää ja juurruttaa hankkeen avulla?
- Hakiessaan hyvinvointialue määrittää tavoitteen, jonka ratkaisemiseksi kumppanuushanke toimii. Kumppanuushankkeessa voi olla mukana useita järjestöjä. Tuotettava toiminta voi olla joko uutta toimintaa, kokeilu, jo olemassa olevaa toimintaa tai näiden yhdistelmä. Jos pyritään levittämään ja juurruttamaan jo olemassa olevaa toimintaa, on hakijan oleellista pohtia toiminnan sopivuutta haun laajempaan tavoitteeseen ja sanoittaa se, miksi juuri se toimintamalli olisi hyvinvointialueen näkökulmasta sopiva ja toimiva alueella ja valittujen kohderyhmien kanssa, koska hankehallinnoijan tulee raportoida avustuksella tuotetun toiminnan tuloksellisuudesta.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (3/16)

- Kesän infokirjeessä sanottiin, että tarkoitus on, että rahoitus ohjautuu järjestöjen kohtaavaan työhön. Hakuilmoituksessa tätä mainintaa ei ollut. Voiko rahoitusta siis käyttää muuhunkin, kuin kohtaavaan työhön?
- Pääosa rahoituksesta on tarkoitus osoittaa kohtaavaan työhön. Avustusta voi kuitenkin käyttää muuhunkin kuin kohtaavaan työhön. Hakemuksia arvioitaessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että hakemuksessa on selkeästi ja loogisesti kuvattu vaikutusketju (todennettu tarve/selkeät tavoitteet/täsmälliset ja oikein ajoitetut toimenpiteet/todennetut tulokset), jonka hyvinvointialue kuvaa kaikkien valitsemiensa tärkeiden tavoitteiden osalta. Saman tavoitteen saavuttamiseksi voidaan tehdä kumppanuushankkeessa hyvin monenlaista työtä, monen eri toimijan yhteistyönä.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (4/16)

- Miten STM tulkitsee linjausta siitä, että rahoituksen tulee kohdistua järjestöjen kohtaavaan työhön? Mitä kohtaavalla työllä tarkoitetaan?
- Kohtaavalla työllä tarkoitetaan toimintaa, jossa ihmiset ovat tosiasiallisesti vuorovaikutuksessa keskenään kasvokkain, teknisellä yhteydellä tai muulla vastaavalla tavalla ja jossa vahvistetaan yksilöiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä sekä keskinäistä ymmärrystä. Kohtaava työ voi olla myös ammatillista tukea.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (5/16)

- Voiko avustettava toiminta kohdentua myös kunta-Helsingin toteuttamisvastuulla olevaan hyte-työhön vai tuleeko toiminnan täydentää hv-alueiden ja Helsingin sotepe:n järjestämisvastuussa olevien palveluiden toimintaa?
- Hyvinvointialueet päättävät, mitkä ovat sen hakeman hankkeen tavoitteet ja millä kumppanuuksilla ja toiminnoilla ne saavutetaan. Kyse on nimenomaan hyvinvointialueille – ei kunnille – kohdistuva avustus. Hyvinvointialueiden lakisääteisten palvelujen toteuttamiseen ei valtionavustusta voi myöntää ei myöskään kuntien vastuulla olevaan toimintaan. Avustettavan toiminnan tulee täydentää hv-alueiden ja Helsingin kaupungin soten järjestämisvastuulla olevaa toimintaa. Pelastustoimen toimintaa tämä avustus ei täydennä.

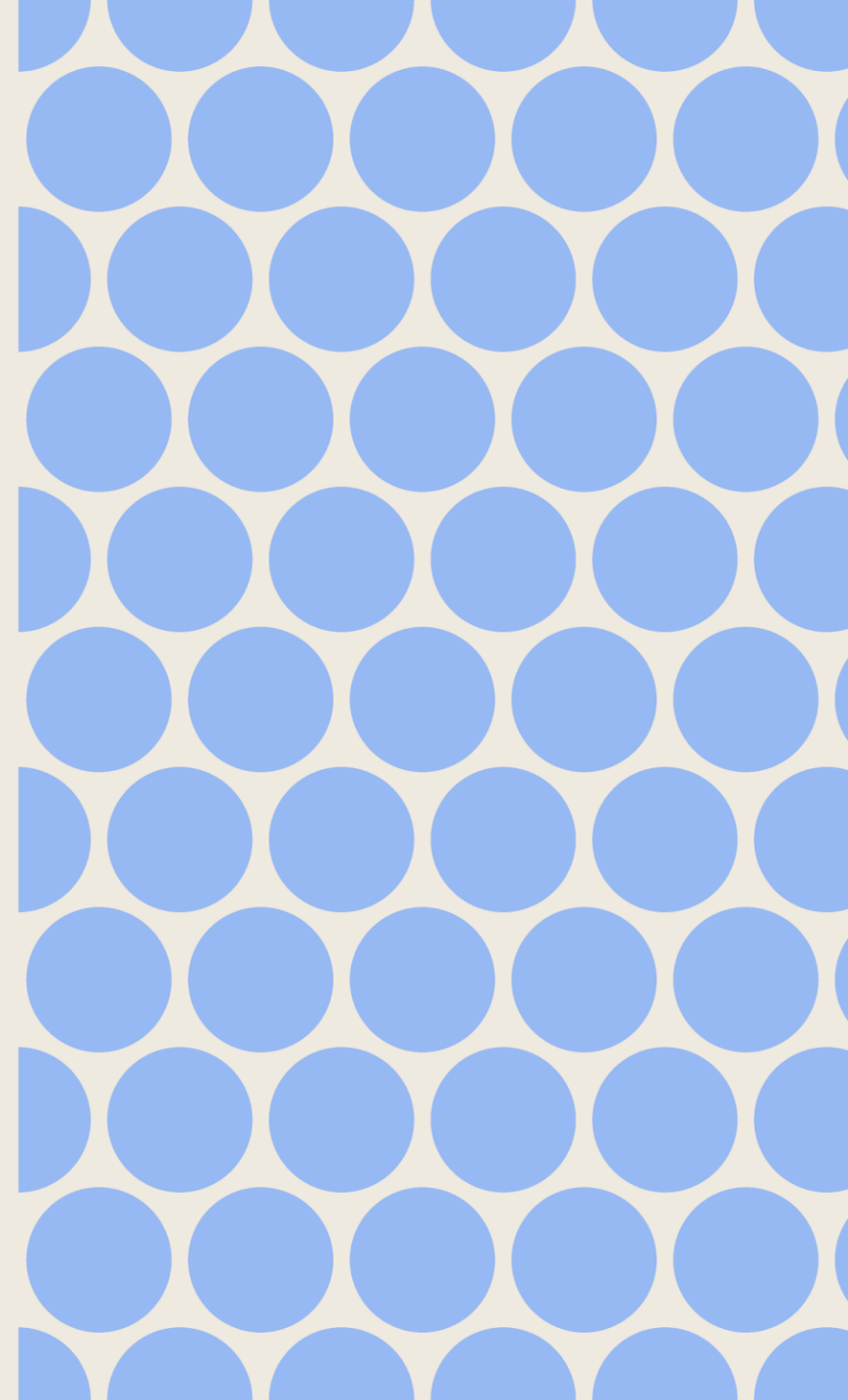
KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (6/16)

- Tuleeko STM:n valtionavustuksessa huomioida STEA:n kriteerit
- STM:n haun kaikki myöntöperusteet on mainittu haun kuvauksessa ja yleisissä myöntöperusteissa. Molempien tahojen avustusten käyttöön sovelletaan valtionavustuslakia. STEA:n avustuskriteerit koskevat sen omia hakuja, eivät STM:n hakuja.

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Hankekumppanit?

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (7/16)

- Haku on tarkoitettu sote-järjestöille ja heidän toimintansa kehittämiseen. Voiko sote-järjestön rinnalla hanketta olla toteuttamassa jokin muukin järjestö, kuten vaikka kyläyhdistys tai alueellinen kylien yhdistys? Ja rahoitusta voidaan jakaa myös heidän osuutensa mukaan myös heille?
- Haku on tarkoitettu hyvinvointialueille. Kyseessä on nimenomaan sote-järjestötoimintaan kohdistuva tuki. Muille järjestöille on omat tukimuotonsa, mutta mikään ei estä tekemästä yhteistyötä silloin, kun se on hyvin perusteltua.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (8/16)

- Onko haku kohdennettu alueen sote-järjestötoimijoille? Vai voiko valtionavustusta hakea mille tahansa järjestötoimijalle?
- Haku on kohdennettu hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille. 25 milj. €:n haun budjettikirjaus on “valtionavustus hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseen.” Budjettikirjaus rajaa hankekumppanit nimenomaan sote-järjestöihin.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (9/16)

- Onko rahoitettavien järjestöjen jo oltava hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin avustusten piirissä?
- Hyvinvointialueiden kumppaneina voi olla myös järjestöjä, jotka eivät tällä hetkellä ole niiden avustusten piirissä.

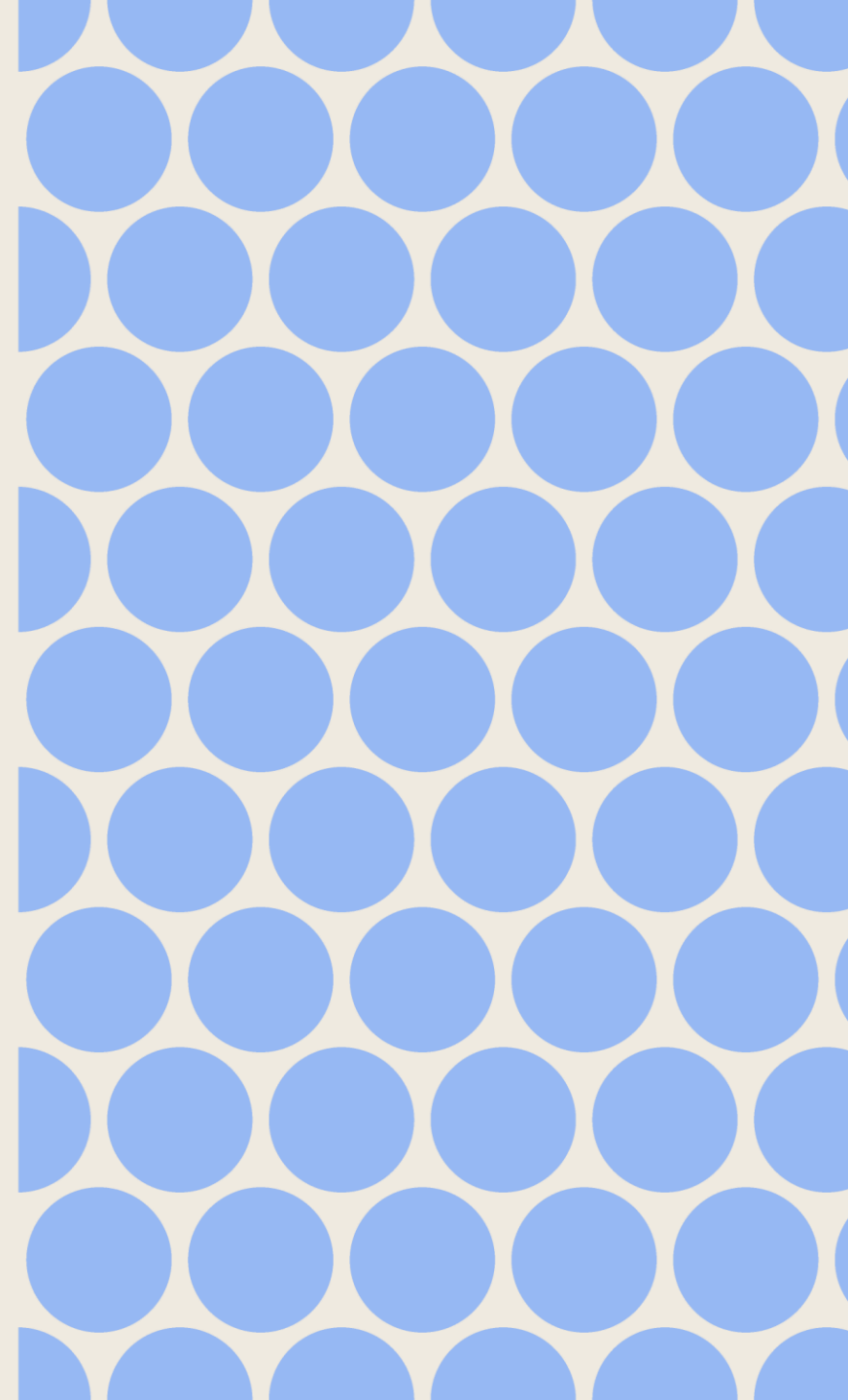
KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (10/16)

- Saavatko pelastusalan järjestöt osallistua tähän hakuun?
Esimerkiksi, jos heidän hankkeensa kohdistuu arjen kriisinkestävyyteen ja turvallisuuteen.
- Haku on tarkoitettu hyvinvointialueille ja kyseessä on alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseen tarkoitettu avustus. Muille järjestöille on omat tukimuotonsa.

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Budjetointi ja avustuksen käyttö

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (11/16)

- Hakuilmoituksessa lukee, että lähtökohtaisesti avustus on tarkoitettu käytettäväksi vuoden 2027 aikana. Mitä tämä tarkoittaa?
- Tässä haussa päätetään vuoden 2027 valtion talousarvioon varatun määrärahan käytöstä. Määräraha on suhteellisen pieni, jolloin myönnettävä avustus hakijaa kohti jää myös pieneksi. Vaikka kyseessä on ns. siirtomääräraha, joka mahdollistaa pidemmät hankkeet, toivomme, että hankkeet suunniteltaisiin lähtökohtaisesti vuodelle 2027, jolloin loppuselvitys tulisi STM:öön keväällä 2028 tilinpäätöksen valmistuttua.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (12/16)

- Minkä verran hyvinvointialue voi hakea valtionavustusta itselleen hallinnollisten kulujen kattamiseksi? Voiko palkkakustannuksia laskea tähän?
- Hankehallinnointiin voi käyttää kohtuullisen ja riittävän osuuden avustussummasta. Kohtuullisuutta arvioidaan mm. suhteessa hankkeen kokoon ja toiminnan sisältöön. Hakijan on pystyttävä osoittamaan, mihin hallinnointikulut perustuvat. Hankehakemuksen kustannusarvio sisältää kaikki kyseiseen hankkeeseen sisältyvät kustannukset.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (13/16)

- Voiko / kannattaako hakea valtionavustusta myös henkilöstökuluihin vai vain toiminnallisiin kustannuksiin?
- Hankehakemuksen kustannusarvio sisältää kaikki kyseiseen hakkeeseen sisältyvät kustannukset. Erillisellä talousarviolomakkeella tulee eritellä kustannuslajit yksityiskohtaisemmin.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (14/16)

- Nyt haetaan avustusta vuodelle 2027, onko STM:llä ajateltu, että samaan toimintaan voisi hakea avustusta vuoteen 2030 saakka? / Voiko järjestö esittää hanketta suoraan kolmelle vuodelle vai onko kyseessä 2027 toteutettava hanke?
- Tässä haussa päätetään vuoden 2027 valtion talousarvioon varatun määrärahan käytöstä. Emme pysty ottamaan kantaa siihen, millaisia ratkaisuja tulevien vuosien talousarvion osalta tullaan tekemään. Tässä haussa ilmaistut kriteerit eivät ota millään tavalla kantaa mahdollisiin tulevien vuosien hakuihin.

Muut

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (15/16)

- Mitä käytännössä tarkoitetaan, sillä, että valtionavustusten myöntämisessä huomioidaan kielelliset oikeudet?
- Avustuksen myöntämisessä tullaan huomioimaan sekä oikeus käyttää omaa kieltään että tulla kuulluksi ja saada palveluita omalla kielellään.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (16/16)

- Voiko hyvinvointialueen omasta hankerahoituksesta ja järjestörahoituksesta tehdä toisiaan täydentävän kokonaisuuden? Esimerkiksi siten, että yhdistetään samaan hankkeeseen hyvinvointialueen oma palvelutuotannon kehittämistä ja järjestön tuottamaa kansalaistoimintaperustaista työtä?
- Erinomainen ajatus. Niin voi kyllä tehdä.

KIITOS

Sosiaali- ja
terveysministeriö